

Sümeгинé Lehotai Edit

Kihívások és lehetséges válaszok a XXI. század könyvtárában

*„A kreativitás az, amikor az intelligencia jól szórakozik.”
(Albert Einstein)*

Bevezetés

Mit jelent a könyvtár a XXI. században? Miben változott meg a szerepe, és benne a miénk, könyvtárosoké? Ezekre a kérdésekre sokféle válasz született, hiszen mást jelent a társadalomnak, mást a fenntartónak, s minden bizonnyal teljesen eltérő válaszokat adnának a könyvtárosok és a könyvtárhasználók.

Maga a szóhasználat is változást jelöl: már nem olvasókról, hanem felhasználókról beszélünk, mert ma a könyvtár már jelenthet közösségi teret, ahová nem feltétlen a gyűjtemény miatt látogat el az ember, és például olyan intézményt, ahol a hagyományos könyvtári munka mellett digitalizáló tevékenység folyik, hiszen az értékmentésen túl az információkhoz való minden eddiginél szélesebb körű hozzáférés is alapkövetelmény. Ez az oka annak, hogy egyre inkább előtérbe kerül a könyvtárak információszolgáltatási és információkereső funkciója, avagy a digitális világ felé való fordulás, az elektronikus adatbázisok, a digitális olvasmányok, a multimédiás anyagok szolgáltatása, a minél frissebb információforrások előfizetése, így biztosítva az információk frissességét és az információáramlás folyamatosságát.

Ez azt jelentené, hogy maga a könyv mint termék és információforrás az utolsó helyre kerül? Lehet, hogy igen, lehet, hogy nem, ezt a jövőbeni felhasználói igények fogják meghatározni. De talán fontosabb, hogy a felhasználó tisztában van-e a lehetőségekkel, amiket nyújtunk vagy nyújthatnánk neki? Mindezek megismertetése folytonos „termékfejlesztést” igényel, és kiváló marketingcélokot kínál számunkra, hiszen mindannyian a könyvtárhasználók igényeinek kielégítésére törekszünk, bár a termékünket nem tudjuk a lábunkra ejteni, mint egy csomag mosóport, de jelentős közvetett piaci értéke van a

tevékenységünknek. És kétségtelen, hogy a fenti szempontok miatt a szolgáltatásaink értéke egyre növekszik.

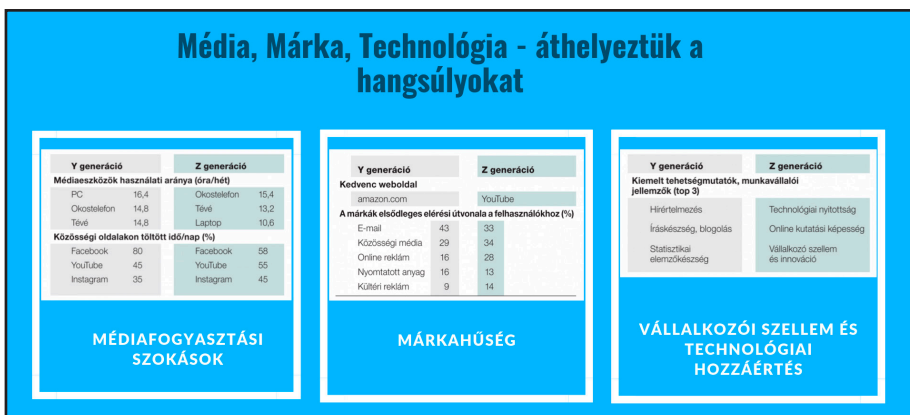
Kik a felhasználóink, kikből áll a célcsoportunk?

Egy közművelődési könyvtár célközönsége merőben eltér a felsőoktatási könyvtárakétól. Az utóbbi esetben – így a miénkben, a Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Kuno Könyvtárában is – a könyvtárlátogatók 70-80 %-ban az Y és a Z generáció tagjai. Kik ők, és hogyan érzük el őket? A generációs elméletekből ismert X, Y, Z generáció elnevezéseket a marketingszakemberek is előszeretettel használják a reklámkampányok kidolgozásánál, hiszen egy meghatározott célcsoporthoz szeretnék eljuttatni a termékeiket.

Z generáció néven szokás emlegetni az 1996 után születetteket. Manapság a közművelődési intézményeknek miattuk is egyre nagyobb szüksége van szolgáltatás- és termékmarketingre, hiszen a célközönségének ez a szegmense már a modern technika világába született bele, nem ismerik az internet előtti életet. Számukra nemcsak hétköznapi dolog a számítógép, az okostelefon és a közösségi hálók léte, ezek valósággal létszükségletükké váltak. A korábbi generációk a Web 2.0 megjelenésekor annak lehetőségeit próbálták kihasználni, viszont a Z generáció már nem mint segédeszközt használja, hanem tulajdonképpen szimbiózisban él vele.

A digitális bennszülöttek generációja különleges kihívások elé állítja az oktatási rendszerek mellett a könyvtárakat is. Számukra az a fontos, hogy hatékony rendszerben, interaktívan fejlődhessenek, és emellett állandóan online vannak.

„A Z generáció eléréséhez a leghatékonyabb út az ő eszközeiken keresztül történő rövid szöveges üzenet és izgalmas lehetőségek felvillantása – lehetőleg nyolc másodperc alatt.”

Média, Márka, Technológia és az Y és a Z generáció

Hogyan szólítsuk meg a Z generációt?

Ahhoz, hogy ne veszítsük el a célcsoportunk jelentős részét, meg kell tudnunk őket szólítani. Egyrészt a rendelkezésünkre álló eszközökkel igyekszünk átrendezni a hangsúlyokat: olyan érdekes és aktuális tartalmakat hozunk létre, amelyek róluk és ne-

kik szólnak, illetve olyan szolgáltatásokat, amelyek minőségiek és személyre szabottak. Egy tipikusan nekik szóló szolgáltatásunk, a *Kölcsönözz ki egy könyvtárost!*, amely gyakorlatilag egy hagyományos szakirodalmi tájékoztatás és módszertani segítségnyújtás a szakdolgozat megírásához. Mégis sokkal több ennél: személyre szabott tanulás, eligazítás az elektronikus források között, bevezetés az adatbázisok használatába könyvtári környezetben szakképzett, tapasztalt tájékoztató könyvtárossal. Egy olyan oktatási forma, amelyben az internet és a digitális média nyújtotta lehetőségeket és a hagyományos tantermi oktatás módszereit együttesen használjuk (*blended learning*).

A könyvtár kommunikációját is igyekszünk több kép- és videótartalom növelésével hatékonyabbá tenni. Bármekkora közhely is, hogy egy kép többet ér ezer szónál, igaz. Ezzel összhangban a szolgáltatás marketingje is igen színes és változatos képet mutat. Folyamatos az online jelenlét, és ami a legfontosabb, létrejött a *Szakedolgozzunk!* – *A kezdetektől az utolsó simításokig* című weboldalunk (<http://szakdolgozat.ek.szte.hu/>), ahová munkatársaink általános és szakterületi ismertetőket gyűjtöttek össze, és ugyanitt módszertani segítséget is találnak a diplomamunkát írók. Ha mindez kevés lenne, akkor egy Wordpress plugin (Webba) segítségével időpontot is választhatnak a személyes konzultációra.

Emellett rendszeresen szervezünk nyílt napokat a dolgozat leadási határidejének lejárata megelőző időkből, amikor egy jól látható helyre kitelepülünk, és időpontfoglalás nélkül lehet a könyvtárostól kérdezni.

Ehhez az állandó mellé, külön plakát is készül, valamint egy rövid, kedvesítő videó és egy, a napokat visszaszámláló paraván, amit az intézmény frekvenciált részén helyezünk el. Folyamatosan jelen vagyunk zsebre tehető névjegykártyával, plakáttal és infografikával az épület több pontján. A plakát és az infografika rendszeresen megjelenik a földszinten és az emeleten elhelyezett plazmatévéken is.

DOLGOZATOT ÍRSZ? TUDUNK SEGÍTENI!

Kölcsönözz ki egy könyvtárost!

NYÍLT NAP 2019.02.19.
SZTE KLEBELSBERG KÖNYVTÁR, ÁTRIUM

**SZTE KLEBELSBERG KÖNYVTÁR
SZAKDOLGOZZUNK!**

HONLAP
A szakdolgozatok eléréséhez a honlapon megtekinthető az aktuális források mellett az egyes tudományterületek legfontosabb szakirodalmi is, számos módszertani segítségnyújtás.

KORÁBBI ÉVEK SZAKDOLGOZATAI
A korábbi években készült dolgozatok teljes tartalmát elérheted a honlapon az erre kijelölt szakterületek mentén.

KÖLCSÖNÖZZ KI EGY KÖNYVTÁROST!
Egy szakterületre megjelölt időpontban közzéteszük a honlapon egy-egy dolgozat tartalmát a honlapon megjelölt címen.

Ez nem más, mint egy személyes konzultáció, ahol segítséget tudunk nyújtani.

FORRÁSOK OTTHONRÓL
Nem kell elmenni a könyvtárba, hogy eljussunk a könyvtárhoz. A könyvtárban található források elérhetők online a honlapon keresztül.

NYÍLT NAP
Minden hónapban van egy nyílt nap, ahol segítséget tudunk nyújtani a dolgozat megírásához. A könyvtárban található források elérhetők online a honlapon keresztül.

KÖTTETÉS
A kötetek megírásához minden hónapban van egy nyílt nap, ahol segítséget tudunk nyújtani a dolgozat megírásához. A könyvtárban található források elérhetők online a honlapon keresztül.

**TÖBB INFORMÁCIÓ:
SZAKDOLGOZAT.EK.SZTE.HU**

Könyvtárunk honlapja: www.ek.szte.hu

A szolgáltatás plakátja és a hozzá kapcsolódó infografika

Grafikust kell alkalmaznunk ehhez?

A fentebb felsorolt reklámanyagokat mind saját magunk, az SZTE Klebelsberg Könyvtár PR-csoportja készítette el, hiszen az elmúlt években számos kiadvány- és képszerkesztő program használatát sajátítottuk el.

A gyorsan változó társadalmi elváráshoz a folytonos fejlődés és az ehhez való alkalmazkodás mára alapkövetelmény lett, ami miatt egyre fontosabbá válik a szolgáltatásmenedzsment. Ennek egyik nélkülözhetetlen eszköze a különböző grafikai anyagok elkészítése, amelyek mind az (online) médiában, mind a valós térben fontos szerepet tölthetnek be.

Hatékony kommunikációs célokat szolgál (akár nyolc másodperc alatt!) egy jól megszerkesztett, figyelemfelhívó plakát, egy hatásosan megkomponált fotó vagy akár egy animált grafika a közösségi oldalakon, a rövid, gyorsan befogadható videókról nem is beszélve. Ha digitális képről beszélünk akkor a legalapvetőbb különbség az, hogy az adott kép milyen technológiával van tárolva.

Alapvetően két csoportba sorolhatóak. *Vektorgrafikus*, ha pontokkal, egyenesekkel, görbékkel, függvényekkel írjuk le az alakzatokat. Előnye, hogy minőségvesztés nélkül a végtelenségig nagyítható. A vektorgrafikus képek leginkább ábrák, rajzolt alakzatok, ezért leginkább logók, ábrák, szórólapok, névjegyek esetén bizonyulnak jó választásnak, tehát ott, ahol fontos a tökéletes minőség, és az elkészült grafikára változó méretekben van szükség. A leggyakoribb formátumok: AI, CDR, SWF, FLA, SVG, EPS.

A *pixelgrafikus* (rasztergrafikus vagy bittérképes) kép jellemzői: minden egyes pontjához egy érték van rendelve, mely a pont színéről vagy szürkeárnyalatáról ad felvilágosítást. A pixelgrafikus kép nem nagyítható minőségromlás nélkül. Felhasználása: részletgazdag grafika és fotó esetében. Egy pixelgrafikus kép is kerülhet nyomdába, plakátra, ha megfelelő a felbontása. Formátumok: BMP, JPG, PNG, TIFF, GIF, TGA.

A két technológia működési elvéből következik, hogy egy vektorgrafikus ábrát le lehet menteni pixelgrafikusan is, persze ekkor a lementett kép nagyítás esetén torzulni fog, de egy pixelgrafikus fotót már lehetetlen átalakítani vektorgrafikussá. Hacsak nem úgy, hogy kézzel „megkeressük” a körberajzolandó görbéket. Ezeket minél sűrűbbre alkotjuk, annál szebbek lesznek, de egy fotó részletgazdagságát szinte lehetetlen elérni vektorgrafikus módszerekkel.

Számos ingyenes szoftver létezik az offline szerkesztéshez, például a Scribus (kiadványszerkesztés), Inkscape (vektorgrafikus munka), Gimp (pixelgrafikus képek), online pedig a Canva, Pictochart, Pixlr (Photoshop-alternatívák), Pablo (közösségi média a közeppontban), és Vectr (online és offline verzió).

Az általunk leggyakrabban használt programokat és webes szolgáltatásokat részletebben is bemutatnám:

Scribus

Régóta dolgozunk Scribusszal, ami egy jól használható és jelenleg is fejlődő, nyílt forráskódú kiadványszerkesztő program. Fontos lehet, hogy ez egy cross-platform megoldás, vagyis egyaránt használható Windowson, MAC-en és Linuxon. Segítségével tervezhetünk újságokat, magazinokat, nyomtatott hírleveleket, plakátokat, névjegyeket, képeslapokat, könyveket, szórólapokat, hirdetéseket, egyszóval mindent. A végered-

mény ráadásul teljesen nyomdaképes (van CMYK-támogatás), vágójelekkel, kifutókkal, passzerjelekkel együtt küldhetjük a kész anyagot a nyomdába PDF-ként vagy PostScript-fájlként. De ha épp digitális végeredmény a cél, az sem gond, hiszen segítségével egyszerű PDF-fájlt is exportálhatunk.

Inkscape

Szintén rendszeresen használjuk az Inkscape nevű vektorgrafikai képszerkesztő programot. Az egyik legnagyobb előnye az ingyenesség: gyorsan és egyszerűen letölthető és használható. Nyílt forráskódú, a GNU Általános Nyilvános License alatt fut, vagyis szabadon felhasználható, még módosítható és terjeszthető is. Ez a program alapvetően nem képek és fotók manipulálására, hanem geometriai jellegű grafikai elemek szerkesztésére kiváló.

Az Inkscape az SVG (Scalable Vector Graphics) szabvány lehetőségeit igyekszik kihasználni. Az induláskor kapott üres papírlapon bármilyen síkidomot precízen elhelyezhetünk, színezhetünk, aminek előzetesen ki tudjuk választani a méretét. A bal oldali függő eszköztár ikonjaival üzemmódot választva rajzolhatunk négyzetet, négyszöget, kört, ellipszist, csillagot, sokszöget, spirált és egyedi görbéket. A kitöltések lehetnek szolidak vagy sokpontos átfutásból állók. Tehát sok mindenre alkalmas, a példa arra fókuszál, hogy bármilyen pozícióban elhelyezhetünk pontosan méretezett síkidomokat, szövegeket és átlátszósággal kombinált logót, például egy PNG-bitképet.

Ezzel készült könyvtárunk új logója és a fentebb említett *Kölcsönözz ki egy könyvtárost!* szolgáltatásunk plakátja is.

Kölcsönözz ki egy könyvtárost!

Az Inkscape tökéletes lehet tehát logó szerkesztésére, és könnyen lehet vele honlapelemeket készíteni, például 3D-s gombokat. Sokan használják profi prezentációk összeállításához és diagramok bemutatásához. Használata igényel némi gyakorlást, különösen a bonyolultabb grafikai elemek esetén, de számos oktatóvideó található róla a YouTube-on. Ha ismerjük a lehetőségeit és jó a vizuális képzelőerőnk, akkor szinte bármit papírra, illetve bitekre lehet vetni a segítségével. A tervezéskor nem árt, ha kéznél van néhány ingyenes, átméretezhető, jogdíjmentes vektorgrafika és vektorkép. Ehhez nyújt segítséget a Freepik, a VectorStock, vagy épp a Vecteezy.

Amit a leggyakrabban használunk – Canva

A Canva manapság az egyik legjobb és legkönnyebben használható ingyenes online képszerkesztő program, nem véletlen, hogy mi is ezt használjuk legtöbbit. Előnye az egyszerűség és a gyorsaság, mind a program elsajátítását, mind a tervek elkészítését tekintve. Lehetőségünk van az alapértelmezett angol nyelvet magyarra váltani a fiókbeállításokban, és így megszűnnek az esetleges nyelvi nehézségeink. Munkatársainkat is bevonhatjuk a szerkesztésbe, a Canva ugyanis csapatmunkát is lehetővé tesz. Így lehetővé válik az együttes tervezés, az elkészült munkákon pedig bármelyik csapattag változtathat, a program az összes változatot megőrzi.

A szerkesztőfelület egyszerű és intuitív: nem véletlen, hogy az összes konkurens ezt másolja. A program lehetővé teszi, hogy a kiválasztott sablon beállításait tetszőlegesen módosíthassuk. Az alapgrafikáktól kezdve a kiemelt képeken át így egészen az infografikáig mindent el lehet vele készíteni. Ezek mérete úgy van beállítva, hogy tökéletesen illeszkedjen a megfelelő platformra, ugyanakkor egyedi méretű kép szerkesztésére is lehetőséget ad. Óriási saját adatbázissal rendelkezik, amely nemcsak fotókat tartalmaz, hanem fantasztikus grafikákat: ikonokat, diagramokat, háttereket is.

Míndezekhez használhatunk különböző filtereket és beállításokat, módosíthatjuk például a fényerőt, a kontrasztot, a telítettséget. Különböző betűtípusok széles választékát kínálja a Canva, melyek jól használhatók a képekhez és könnyen cserélgethetők vagy akár nagyíthatók, mivel különböző szövegelrendezéseket is lehetővé tesz. Ezzel segít nekünk az elemek közötti viszony (harmónia, konfliktus, kontraszt) eltalálásában, ugyanakkor többféle tipografikus elem áll a rendelkezésünkre: cím, alcím, törzsszöveg.

Újdonsága az úgynevezett animált közösségi média, amely szintén számos sablont kínál, és amelyek ugyanúgy könyvtárunk arculatához szabhatók, mint az összes többi grafikai elem. Meg lehet osztani közvetlenül a Facebookon, videóként (MP4) vagy animált GIF-ként letöltve. Ha videóként mentjük, akkor fel tudunk tölteni egy öt másodperces videót a közösségi oldalunkra, egyszerűen, gyorsan minden videószerkesztési kompetencia vagy szoftver nélkül. További előnye, hogy nem vagyunk egy adott eszközhöz kötve, tehát akár az irodában vagy akár otthon is beléphetünk a programba, és folytathatjuk a szerkesztést.

Kimondottan jó ötlet volt a fejlesztők részéről egy néhány perces bemutató videó elkészítése, amely segít a program alapvető használatának elsajátításában, de az egyszerűen felépített sűgő is hatékony segítség lehet.

Először egy natúr kezdőfelületet kapunk, de az állandóan bővülő sablontár nagyban hozzájárul használatának vonzerejéhez. Ha elkészültünk a szerkesztéssel, kiválaszthatjuk a megfelelő fájlformátumot – pl. JPG, PNG, PDF –, és a *Letöltés* menüpontra kattintva lementhetjük az elkészült grafikát. Ezután már a mi kezünkben van a döntés, hogy az általunk szerkesztett képet mikor, hol és milyen formában tesszük közzé.

Természetesen a Canvának is van néhány hátránya: fizetős képek és sablonok is találhatóak benne, továbbá nincs klónozó és intelligens kijelölő eszköz, de azt gondolom, hogy mindezek nélkül is remekül használható könyvtári vagy akár magáncélokra.

Canva programmal szerkesztett fotó

Végezetül néhány kifejezetten infografikák tervezésére kitalált szerkesztőprogram

Az *infografika* az információ és a grafika szavakból képzett kifejezés, ahogy a nevéből is látszik: az információ grafikus megjelenítési formája, abból a célból, hogy minél gyorsabban befogadható és megérthető legyen.

Minimális szöveget tartalmaz, ugyanakkor nagyon hatékony eszköz adatok megjelenítésére, fogalmak elmagyarázására, kapcsolatok feltérképezésére, trendek bemutatására és statisztikai adatok ábrázolására. A grafikai elemek megkönnyítik az elvontabb fogalmak megértését, az infografika éppen ezért népszerű mind a marketingben, mind az oktatásban: egyszerre informatív, szemléletes és látványos.

A jó infografikák vírusként terjednek, több száz, több ezer közösségimédia-megosztást, -megtekintést, -linket és -kommentet generálnak. De vajon miért hatékonyabbak, mint ha ugyanazt az információt egy sűrűn teleírt oldalban vagy cikkben íránk le? Kutatások szerint az agyunk a vizuális adatokat 60.000-szer gyorsabban dolgozza fel, mint a szöveget, vagyis a grafikát sokkal gyorsabban megértjük, mint az írott szöveget. Emellett az is bizonyítást nyert, hogy a vizuális segédeszközöket használó előadók 43 %-kal eredményesebben tudják meggyőzni a hallgatóságot, mintha csak a szövegre támaszkodnának.

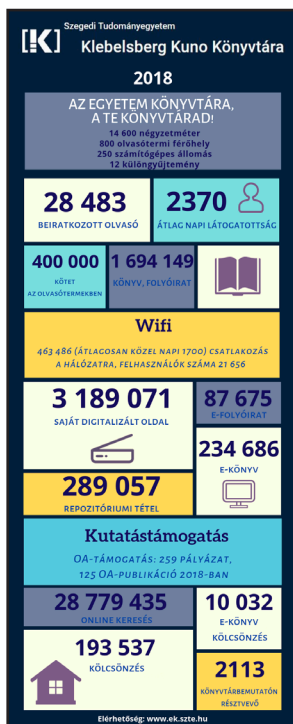
Tehát az infografika azért annyira felkapott, mert nem csupán esztétikus és látványos, de az általa hordozott információt sokkal gyorsabban, könnyebben és hatékonyabban tudja átadni a szemlélőnek, mint az írott szöveg. Mivel képként tárolódik, ezért megosztása, továbbítása sokkal egyszerűbb, mint ha ugyanezt szöveggel próbálnánk megtenni.

Kilenc fő típusba sorolhatók aszerint, hogy milyen formában készülnek: többek között a cél, a felhasznált objektumok típusai és az információáramlás alapján is csoportosíthatók. Egy infografika jellemzően több kategóriába is besorolható. Az, hogy egy adott helyzetben melyik típust érdemes választani, az attól függ, hogy melyik képes a leghatásosabban és legegyszerűbben átadni az információt úgy, hogy közben látványos is marad.

Tartsuk azt is szem előtt, hogy kiből áll a célközönségünk, attól függően például, hogy a könyvtárhasználóknak vagy az intézményfenntartónak szánjuk a prezentációt, célserű lehet különböző típust alkalmazni akár ugyanazon adatok megjelenítésére.

A leggyakoribb infografika-típusok:

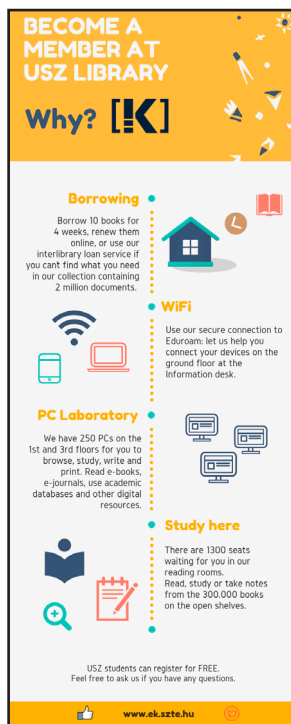
- információs infografika – az átlagnál több szöveget használ a megjelenítés során
- idővonal-infografika – eseményeket vagy történéseket jelenít meg kronológiai sorrendben
- diagram-infografika – a hangsúly jellemzően egy diagramon van
- kördiagram-infografika – a hangsúly egy kördiagramon van
- how to-infografika – egy adott cél eléréséhez szükséges lépéseket jelenít meg
- folyamat-infografika – az előző how to-hoz hasonló, de a hangsúly itt az egyes lépéseken és azok sorrendjén van
- összehasonlító infografika – hasonlóságokat és különbségeket jelenít meg két fogalommal, termékkel, eseménnyel, ötlettel kapcsolatban
- szám-infografika – a fő hangsúly a számokon van
- önéletrajz-infografika – munkatapasztalatot, életutat jelenít meg látványos formában

Szám-infografika – 2018-as statisztikai adatok

Információs infografika – Iratkozz be a Klebelsberg Könyvtárba!

Több nyelven és több olvasó típus számára is (angol, német)

Az infografika tehát sokkal több, mint látványos színek és képek egyvelege. Az igazán jó infografikákhoz alapos tervezésre van szükség. Szerencsére számtalan hasznos és ingyenes eszköz érhető el a piacon infografika készítésére. Ráadásul olyanok, amelyek nem igényelnek grafikus kvalitásokat. A következőkben ilyen programokról lesz szó.

Piktochart

Az egyik legnépszerűbb infografika-szerkesztő online program, a Piktochart. Ez a szoftver egyrészt egyszerűvé teszi az alkotás folyamatát, másrészt meglepően rövid idő alatt elképesztően látványos effektekkel tarkított infografikákat készíthetünk a segítségével.

Bátran válogathatunk az előre elkészített sablonok és témák közül, de akár nulláról indulva, valami teljes egészében újat is létrehozhatunk. A program használata rendkívül egyszerű, így bárki számára ideális lehet. Válasszuk ki a szöveg háttérét és méretét, a színeket, a szerkesztő oldalsó részében pedig képeket adhatunk az alkotáshoz!

Vennage

Míg a legtöbb program sokfajta felhasználási területet támogat, a Vennage csak az infografikákra fókuszál. Ez a szoftver is rendelkezik beépített ikonokkal, térképekkel, diagramokkal a látványos munkák elkészítéséhez. Előnye az egyszerű használat és a gyors munkavégzés, a kész művek pedig a közösségi megosztáson túl beilleszthetők weboldalba, illetve PDF- vagy képformátumban le is menthetők.

Visme

Ha interaktív, animációkkal díszített infografikát szeretnénk, akkor válasszuk a Visme-t, ugyanis számos látványos animációval rendelkezik, amelyek a grafikához tartozó linke kattintva vagy a weboldalon lejjebb görgetve aktiválhatók. Akár jelszóval is védhetők, ha korlátozni szeretnénk a megtekintők körét.

Van még jó pár ingyenes program a piacon, de jelen pillanatban a Canva mellett ezek a legjobbak könyvtári célra.

Találjuk meg a harmóniát! – Paletton

Ha változtatnánk honlapunk megjelenésén, vagy ha csak feltöltünk egy képet, ez az eszköz megmutatja, milyen színekkel kombináljuk, hogy vonzó legyen a látogatók számára. A Paletton egy igazán remekbe szabott online színpaletta-tervező, amelynek a használata akkor is nagyon egyszerű, ha eddig köszönőviszonyban sem voltunk a színharmóniákkal. A program felületét két fő részre osztották. Ezek közül a bal oldali, színek tartalmazó felületen tudunk játszani leendő palettánk alapszíneivel. Nagyon leegyszerűsítve: ha a színekörben kiválasztunk egy színt, a program automatikusan feljárnál hozzá továbbiakat. Több felosztás közül választhatunk (pl. monochromatic, triad, tetrad stb.), ezek a színpalettát különböző módon osztják fel, mi pedig ezeknek megfelelően tudunk válogatni a színek közül, továbbá arra is lehetőség van, hogy változtassunk a kontraszton és a fényerőn. Ez nagyon hasznos és praktikus segítség azoknak a könyvtárosoknak, akik a cikk elolvasása után kedvet kapnak a kiadványszerkesztéshez.

Ha pedig úgy érezzük, hogy nincs hozzá kellő érzékünk, nézzünk szét a Pixabay, Pexels, Unsplash, vagy Picography weboldalakon. Ezekben ugyanis rengeteg tematikusan összegyűjtött, nagy felbontású fotóból válogathatunk a szerzői jogok megsértése nélkül, ingyen.

Összefoglalás

Mindenkit biztatok a kreatív alkotásra, hiszen „A tervezés lehetőséget ad, hogy kitűnjünk; hogy különbözzünk, és hogy ezt a különbséget büszkén vállaljuk.” – idézi a Canva *Joe Mansuetót* miközben mentjük le a saját grafikánkat

A fenti példák mind azt mutatják, hogy még ha nehéznek és tőlünk távolállónak tűnik is a grafikai tervezés, érdemes megtanulni az ingyenes megoldások használatát, hiszen könyvtárunknak ezáltal arculatot adunk, márkát építünk, melynek segítségével szolgáltatásainkat hatékonyabban el tudjuk juttatni célközönségünkhöz.

További hasznos webtartalmak és webes szolgáltatások:

- Sebestyén György – Tamásné Fekete Adrienn: *Könyvtári menedzsment*. Eger, Eszterházy Károly Főiskola, 2011. 149 p. https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0005_14_konyvtari_menedzsment_pdf/adatok.html (2019.08.20.)
- A Könyvtári Intézet K2 továbbképzési sorozatának 2019. március 19-ei alkalma az *Online kommunikáció és marketing a könyvtárakban* elérhető prezentációi és videói a Könyvtári Intézet weblapján: <https://ki.oszk.hu/hir/kutatasi-es-szervezetfejlesztesi-osztaly/online-kommunikacio-es-marketing-konyvtarakban-elherheto> (2019.08.20.)
- <https://inkscape.org/doc/basic/tutorial-basic.hu.html> (2019.08.20.)
- <https://hu.wikipedia.org/wiki/Scribus> (2019.08.20.)
- <https://pablo.buffer.com/>
- <https://pixlr.com/>
- <https://vectr.com/>

Jegyzetek

1. https://www.innoteka.hu/cikk/generacios_abeceskonyv_x_y_z.1484.html (2019.08.20.)
  2. Uo.
  3. Uo.
  4. Kölcsönözz ki egy könyvtárost! https://www.youtube.com/watch?v=BXsQFf_Gf34 (2019.08.20.)
  5. <http://kreativwebdesigntanfolyam.hu/e-tanterem/vektorgrafika-digitalis-illusztraciok-vilaga> (2019.08.20.)
  6. https://www.facebook.com/klebelsbergkonyvtar/videos/410395213009899/?epa=SEARCH_BOX (2019.08.20.)
  7. <https://www.usernet.hu/blog/infografika-tudnivalok-keszites-es-ingyenes-letoltes> (2019.08.20.)
-
-